

日 刊 誌

回

September 1995

Nr 66

向

Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w.

Pretoriastraat 68
B-2600 Antwerpen-Berchem

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN : 1370-0243

Afgiftekantoor : 2600 Berchem 1

I n h o u d

Editoriaal : Ultima forsan...	1
Shinran Shonin : Jodo-Wasan 1 - 6	3
Katrien Haemers : Wachten op Godot...	8
Lut Van Schoors : Hiroshima	12
Rev.Y.B.Parijs : Ken Uzelf...	17
EKO, Een shinboeddhistisch periodiekje	20
JIKOJI-cursussen	23
Jikoji-Nieuws	24

Redactie : K.Haemers - Y.Br.Van Parijs
Eindredactie : Sh.A.Peel

Het Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w. en de Shin-Tempel JIKOJI erkennen de spirituele en morele autoriteit van de Jôdo-Shinshû Hongwanji-ha (Kyoto) in de personen van Hoofdabt Go-Monshu Koshin Ohtani en van Ere-Hoofdabt Zenmon Kosho Ohtani, maar zijn voorts organisatorisch en financieel autonoom. Hun werking is dus afhankelijk van uw medewerking, uw waardering en uw steun.

Onze bankrekening (voor België) is 408-2066511-88, op naam van Centrum voor Shin-Boeddhisme v.z.w., 2600 Berchem-Antwerpen. Voor Nederland en buitenland, bij voorkeur op postgiro 000-0173766-39, op naam van A.Peel, B-2600 Berchem-Antwerpen, België.

ULTIMA FORSAN . . .

... Allicht het laatste [uur]. Zo stond het vaak op 17de/18de-eeuwse horlogiën. ULTIMA FORSAN, allicht nu ook het laatste nummer van EKO waarvan Shitoku de hoofdredactie op zich neemt.

Niet dat hij "het" beu is : het werk is boeiend, verrijkend, wekt enthousiasme, dringt allerlei vragen op. Maar ook aan alle *goeie dingetjes* moet er een einde komen.

En wel hierom : dit nummer is n266. Dat betekent dat EKO bijna 17 jaar zonder noemenswaardige onderbrekingen en/of afwijkingen elk kwartaal present was, in hetzelfde stramien, met dezelfde stijl. Maar alle *dingetjes* (ook de beste...) zijn noodzakelijk aan veranderlijkheid onderhevig. Het wordt dus, na 17 jaar, onvermijdelijk dat EKO aan enige verjonging toe is.

Er is bovendien een tweede reden. In de Pratitys Samutpada zien we hoe het bestaan uitloopt op *jara-marana*, dat we letterlijk vertalen als "verval en sterven" (ook al zeggen we - metaforisch - bij voorkeur "ouderdom-en-dood"). Fysisch heeft Shitoku niet meer de vereiste werkkraft, de dwingende instelling om EKO, nummer na nummer, te blijven runnen, vanaf het schrijven van een editoriaal tot en met het geloop naar de drukkerij en naar het postkantoor. Bovendien komt hij ervoor uit dat hij de jaartjes die hem resten nog zo vruchtbaar mogelijk en zo ijverig als zijn nama-rupa het toelaten, wil besteden aan De Simpele Weg en aan nog enkele andere werken die van hem verwacht worden en waartoe hij zich trouwens verbonden heeft.

En net zoals hij op de Faculteit cursussen wil delegeren aan medewerkers, net zoals hij in Jikoji meer en meer steunt op assistent-priester Rev. Yuho Bruno Van Parijs, evenzo zou hij graag de nu nog volgens hem te beperkte EKO-ploeg willen uitbeiden. Vandaar dan ook volgende advertentie:

REDACTIE VRAAGT

MEDEWERKERS M/V

bereid om elk kwartaal 2 (twee) maanden te besteden aan het denken over en het werken aan het redigeren van artikels en layout en druk en verzending van het Shinboeddhistische tijdschrift EKO. Bij voorkeur vertrouwd met WP5.0 of WP5.1. Kennis van dBase Plus dient als aanbeveling. Bezoldiging: nihil. Beloning : dankbaarheid en vertrouwen.

Dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat Shitoku zich voortaan van EKO niets meer zal aantrekken. Hij zal - zeker voorlopig, maar hem kennende - EKO blijven superviseren en vooral de technische zijde (DTP) blijven volgen en adviseren. Dit moet, op z'n minst, de continuïteit van EKO verzekeren.

Over de praktische consequenties hoort de trouwe lezer nog...

JODO WASAN

(Hymnen van het Reine Land)

De drie bundels wasans ("gedichten in het Japans") werden door Shinran geschreven tussen 1247 (op 76-jarige leeftijd) en 1257 (op 85-jarige leeftijd). De bedoeling ervan was de Jodo-Shinshu leer toegankelijk te maken voor de 'gewone' Japanssprekende mensen in Japan, dit in tegenstelling tot de Chineessprekende 'literaten'. Deze bedoeling van veralgemening uit zich ook in de keuze van Japanse volksmelodieën waarop de wasans konden gezongen worden. Dat betekent evenwel niet dat het om 'gemakkelijke' teksten gaat; ze vragen immers een intense inspanning.

De Jodo Wasan verzameling bestaat uit 116 strofen, waarin de Jodo Shinshu Leer uiteengezet wordt aan de hand van de drie Reine-Landsutra's.

Zowel de vertaling als de nota's zijn van de hand van Rev. Yuho Bruno Van Parijs.

(n. Shitoku)

(1)

Reeds tien kalpa's zijn er verstreken
sinds Amida het boeddhaschap verwezenlijkte;
het Lichtwiel¹ van het Dharmalichaam² straalt grenzeloos
doorheen de duisternis³ in de wereld.

(1) *kōrin* : lett. "Lichtwiel", verwijst naar de kring van licht of halo die Amida Buddha omringt. De term wordt, verwijzend naar het wiel van de Cakravartin (wereldheerser), ook geïnterpreteerd als het licht dat belemmeringen vernietigt.

(2) *hosshin* : Skr. *Dharmakāya* ('Dharma-lichaam'); hier specifiek verwijzend naar het "Dharmalichaam van Geschikte Middelen" naar de classificatie volgens T'anluan. Zie voorts ook Tannisho pag.60, noot b.

(3) *mōmyō* : lett. "blindheid en duisternis", m.a.w. de fundamentele onwetendheid.

(2)

Onmeetbaar is het Licht van Wijsheid¹.
Van alle beperkte wezens is er niet één
dat niet gezegend wordt door dit Licht².
Neem daarom toevlucht tot de Ware verlichting³.

(1) verwijst naar één van de 12 benamingen voor Amida, nl.
"Onmetelijk Licht": *Muryōkō*. Zie KGSS v,4.

(2) *kōgyō* : lett. "Ochtendgloren" : wanneer Amida's zoon van
Wijsheid oprijst en licht straalt over de duisternis van de
onwetendheid, is dit als het ochtendgloren van onze spirituele
horizon.

(3) *shinjitsu-myō* : lett. "Waar en Werkelijk Licht", d.i. "Ware
Verlichting". Amida's Licht dat de Wijsheid van de Ware Werke-
lijkheid belichaamt, doet ons ontwakken tot onze eigen
onwetendheid en blinde passies.

(3)

Grenzeloos¹ is het Lichtwiel van Bevrijding².
Zij die verlicht worden door dit Licht, zo zegt de Boeddha,
worden bevrijd van "zijn" en "niet-zijn"³.
Neem daarom toevlucht in de Verlichting van Gelijkheid⁴.

(1) verwijst naar de 2de van de 12 benamingen voor Amida, nl.
Muhen-kō, "Grenzeloos Licht".

(2) *gedatsu* : "bevrijding", nl. uit de kringloop van Geboorte-en-
Dood, d.i. samsāra. Bevrijding slaat hier terug op bevrijding van
alle wezens uit samsāra door toedoen van Amida's Gelooftekraacht.

(3) *u-mu* : lett. "zijn - niet-zijn". Vgl. Shoshinge 13. Betekent
in deze context bevrijd worden van de gehechtheden aan de uiter-
sten van "zijn" en "niet-zijn". Zo lezen we in SN xxii,90-12 :
"De wereld, Kaccāna, houdt het bij geloven aan een zijnde of bij
geloven aan een niet-zijnde. Maar wie in het licht van het hogere
weten ziet hoe de wereld oprijst, voor hem zinkt elk geloof aan
een niet-zijnde weg. En wie in het licht van het hogere weten

ziet hoe de wereld vergaat, voor hem zinkt elk geloof aan een zijnde weg." Het gaat hier m.a.w. om het inzicht in het "Ontstaan in Afhankelijkheid" (Pratitya Samutpāda).

(4) *byōdōgaku* : "Verlichting van Gelijkheid". Kenmerkend voor een Boeddha is dat hij ontwaakt is tot het inzicht in de ultieme gelijkheid, de niet-verschillendheid of niet-tweeheid van alle dingen, m.a.w. het inzicht in de ware natuur, d.i. de Leegheid, van alle dingen. Het is Amida die ons in staat stelt dezelfde verlichting te realiseren door Geboorte in het Reine Land.

(4)

Ongehinderd¹ als de ruimte is de Lichtwolk²,
vrij van alle belemmeringen.

Geen enkel wezen is er dat niet gekoesterd³ wordt door dit Licht.
Neem daarom toevlucht in de Onvoorstelbare⁴.

(1) *mugekō* : "Ongehinderd Licht", weer een verwijzing naar één van de namen voor Amida Buddha.

(2) *kō-un* : lett. "Lichtwolk". In de Indische literatuur is de wolk een metafoer voor "alles-doordringendheid", "vruchtbaarheid" of "weldadigheid".

(3) *kōtaku* : "Weldadigheid van Licht". Amida's Licht kan als weldadig worden beschouwd omdat het de wezens tot spirituele rijpheid brengt of omdat het de wezens beschermt tegen onheilzame hindernissen. Zie ook. KGSS iii,65.

(4) *nanjigi* : "de/het Onvoorstelbare", slaat terug op de onvoorstelbare, want niet aan tijd en ruimte gebonden, werkzaamheid van Amida's Licht.

(5)

Ongeëvenaard¹ is het Zuivere Licht.
Wanneer we dit Licht ontmoeten² [en erin vertrouwen],
vallen al onze karmische bindingen³ weg.
Neem daarom toevlucht in de Ultieme Toevlucht⁴.

(1) *mutaikō* : "Ongeëvenaard of Onvergelijkbaar Licht" is de vierde van de 12 benamingen voor Amida Buddha.

(2) Dit gebeurt volgens Shinran op het moment van Shinjin, het Volkomen Vertrouwen in de Geloofte-Kracht van Amida.

(3) *gōke* : "karmische bindingen of bevlekkingen". Het zijn de karmische bindingen die ons gekluisterd houden aan de kringloop van samsāra. Op het moment van Shinjin, m.a.w. op het moment dat we ons volkomen toevertrouwen aan de werkzaamheid van de Ander-Kracht, vallen al onze eigen berekeningen of *hakarai* weg. Ons handelen wordt een niet-handelen waardoor geen nieuwe karmische vormingen meer ontstaan.

(4) *hikkyō-e* : "Laatste of Ultieme Toevlucht". In een kantnota verklaart Shinran : " Dit betekent dat [Amida] de ultieme, d.i. de uiterst mogelijke Verlichting van Dharmalichaam (Dharmakāya als Leegheid) heeft verwezenlijkt." Daarom is ook Amida voor ons de Ultieme Toevlucht.

(6)

Boeddha's Licht straalt met uiterste helderheid.
We noemen hem "Boeddha Majestueus Oplaaïend Licht"¹.
Hij verdrijft de duisternis van de drie verblijfstoestanden².
Neem daarom toevlucht in de Grote Eerbiedwaardige³.

(1) *kōennō-butsu* : "Boeddha Majestueus Oplaaïend Licht". Vijfde van de 12 benamingen voor Amida. Majestueus omdat Amida's Licht het licht van alle andere Boeddha's overtreft.

(2) *sanzu* : lett. "de drie moerassen". Slaat hier terug op de drie lagere verblijfstoestanden of onheilzame wegen waarin de wezens voortdurend verzinken, d.w.z. die van de hellewezens (pad

van vuur), die van de dieren (pad van bloed) die en van de demonen (pad van het zwaard).

(3) *daiḡgu* : "Grote Arahant". Verwijst naar de eerbiedwaardigheid, hij die eerbied waardig is. Deze term wordt gebruikt voor wijzen wier blinde passies (*bonno*) volkomen uitgedoofd zijn. Het is ook één van de benamingen voor Sakyamuni Buddha.

**Wachten op Godot...
en andere hakarai...**

Katrien Haemers

Wachten op Godot is een meedogenloos toneel. Niet zozeer omdat Godot niet komt. Maar omwille van het wachten, de obsessie van het wachten, het dwingende van het wachten, het verlammeende wachten. Omwille van de verwachting die niet opgegeven wordt.

Men kan nauwelijks op zijn stoel blijven zitten toekijken. Men zou de spelers uit hun ellende willen bevrijden, het wachten afbreken, de verwachting...

Hakarai heet het in boeddhistische taal.

Hakarai zijn het die de grote verwachtingen van rechtvaardigheid en vrijheid, van leven en toekomst scheppen in beroezende illusie van *binnenkort, straks, later...*

Hakarai brengen vluchtelingen de weg naar vrijheid, hakarai vragen offers in naam van vrede en vooruitgang, hakarai maken mensen tot slaven in de dromen van succes, macht en geld.

Is de Leer van de Boeddha zo meedogenloos elke menselijke verwachting als onheilzame illusie te veroordelen ?

Is die Leer zo meedogenloos om een politiek vluchteling te antwoorden dat hij zich wel illusies heeft gemaakt om op een andere plaats bescherming of solidariteit te zoeken ?

Zal men ouders, die vernemen dat hun kind gaat sterven, troosten door hen te wijzen op de illusies die zij zich gemaakt hebben over dat kind ?

Gautama kon vanuit zijn charisma - de moeder die geen afscheid kon nemen van haar dode kind - tot inzicht brengen. Zou men het nu nog kunnen zonder meedogenloos te lijken ?

De illusie van hakarai zit niet in het object van de verwachting, maar in het subject : de ik-mens die het centrum is van de wereld.

Met welk een reusachtige zucht zou heel het geren en geraas van een hele wereld niet stilvallen als er geen hakarai meer waren ?

Wie zou nog als een dolleman door de stad razen, wie zou nog achter de trein hollen, wie zou 's morgens nog uit bed komen ? Welke student zou nog urenlang achter een bureel zitten, wie zou nog een huis bouwen, bomen of bloemen planten ? Welke boer zou nog een veld inzaaien ?

Waar toe zou men zich nog voeden, kleden, verplaatsen, praten, liefhebben, als daar niet het Grote Leven op ons wachtte ?

Is er één menselijke handeling denkbaar die niet gepaard gaat met hakarai?

Hakarai is onze noodzakelijke drijfkracht, de motor die ons in stand houdt.

Maar het gaat nog verder.

Letterlijk betekent hakarai : zich zorgen maken om wat er nog niet is, om wat men nog niet heeft.

Dat behoeft geen tekeningetje, toch ?

Een drijfkracht nodig om tot menselijk handelen te komen - en elke drijfkracht is gericht op iets - behoort tot de *condition humaine*.

Daar is niets goed of slecht aan (het bekende boeddhistisch refrein...).

Maar dan komt de kat op de Boeddha-koord (die leegheid is) : als ik mijn ik-berekening kan zien, kan doorprikken, kan relativiseren en mijn verlangen naar resultaat (ik-resultaat natuurlijk) kan loslaten, als ik kan *wei-wu-wei*, handelen-niet-handelen, dan kan ik

HIROSHIMA . . .

Lut Van Schoors

Op 3 augustus gekeken naar de eerste Panorama-uitzending in een reeks van vier: "Hiroshima. Waarom ze de bom gooiden".

Een concreet of verhelderend antwoord kreeg ik niet, ondanks de belofde "nog nooit vertoonde beelden".

Ik weet immers dat de geschiedenis binnen de volgende vijftig jaar toch weer herschreven wordt. Dit wordt dus geen politieke of strategische tekst, daar heb ik noch de bevoegdheid noch de interesse voor.

Wat me van de reportage echter dagenlang is blijven achtervolgen, dat zijn de haat, het lijden en de onmacht.

Ik ben van de na-oorlogse generatie. Over wat "de vijand" ons heeft aangedaan kan ik dus niet spreken. Wellicht is het daardoor dat ik zo ontzet was door de trots waarmee verscheidene VS-veteranen vertelden: "We haatten de Japs. We wilden er zoveel mogelijk doden. We waren overtuigd dat een snel einde van de oorlog vele Amerikaanse levens zou redden. Het was een goede zaak de atoombom te werpen."

Na vijftig jaar nog even fel. Geen woord van twijfel, geen woord van spijt.

Al was er hier en daar in de groep raadgevers rond president Truman wel iemand die het werpen van de atoombom probeerde te verhinderen; al zocht Japan via Rusland contact met de geallieerden om over een waardige capitulatie te praten, toch kon dit de ramp niet verhinderen. Daarvoor waren de *bonnō* van de verantwoordelijken te sterk.

En het gevolg : honderdduizenden Japanse levens vernield, om Amerikaanse levens te redden.

Honderduizenden Japanse levens grondig vernield, mag je wel stellen. Wie in augustus '45 respijt kreeg, was zodanig in merg en genen getroffen dat het zuiver fysisch lijden generaties ver werd doorgegeven... Wat het psychische lijden betreft, daarvan getuigden

enkele Japanse slachtoffers. Sereen, wijs en gelouterd. Met een ontroerende, indringende oproep tot het bannen van alle atoomwapens, tot het streven naar wereldvrede.

En daar zit je in je zetel met een pilsje en een sigretto, want je dacht je te installeren voor een boeiende, onthullende en interessante reportage. Maar je bent kapot van wat je hebt gezien en het duurt lang voor je de beelden en woorden enigszins uit je hoofd en uit je hart krijgt. Je hebt medelijden, je komt in opstand, je hebt moeite de zaak objectief te bekijken. Je ziet af van je onmacht, want zelfs Hiroshima en Nagasaki waren niet voldoende om voor eens en altijd en wereldwijd een einde te maken aan de oorlogswaanzin. Nóg wordt er vermoord, gevochten en gefolterd. En elk van ons heeft wel eens gedroomd van een mini-atoombom waarmee je iemand die je in de weg zit, feilloos en flitsend zou kunnen verpulveren.

In "Het Laatste Nieuws" van 7 augustus las ik dat de burgemeester van Hiroshima voor "een primeur" zorgde door zijn verontschuldigen aan te bieden voor het leed dat de Japanners tijdens de oorlog aanrichtten.

De volgende dag las ik in dezelfde krant dat de piloot van de bommenwerper die in Nagasaki voor de catastrofe zorgde, zich beklaagde dat hij niet genoeg aandacht kreeg. Hiroshima was spektakel, Nagasaki was vier dagen later al oud nieuw.

Mag ik het voorgaande als typerend voor het mentaliteitsverschil tussen Oost en West aanhalen ?

Ik denk het niet.

Wél ben ik overtuigd dat de Oosterse leer van Amida Boeddha, en geconcretiseerd door Shinran Shonin, ook voor ons Westerlingen een heel directe "vredes-leer" inhoudt.

Plaats tegenover de haat het Oneindige Mededogen.

Boven het altaar
in plaats van een dak
de lucht vol sterren.

Oorlogshaiku van Rujana Matuka

Haat komt enkel tot stilstand door
niet-haat, zegt het Dhammapada.

Mededogen is echter nog veel meer dan
niet-haat.

Waar haat alle vrede onmogelijk maakt,
schept Mededogen onverbreekelijke

banden tussen alle wezens. Waar haat aanzet tot zelfzucht en zelfbelang, zorgt Mededogen voor mee-leven, mee-delen, mee-voelen. Waar haat alle onderlinge verschillen accentueert, uitbuit en bespeelt, daar zorgt Mededogen voor eenheid en samensmelten van allen en alles.

Plaats tegenover het lijden de Vier Edele Waarheden.

Wanneer je doordrongen bent van het besef dat "alle leven gekenmerkt wordt door lijden", dan heb je een onschatbaar hulpmiddel gevonden bij het relativiseren van je eigen pijn of verlies. Wil je als verantwoordelijk mens ook actief deelnemen aan het realiseren van een wereld zonder lijden, dan biedt het Edele Achtvoudige Pad zeker voldoende inspiratie. Via juist inzicht, juiste gezindheid, juiste taal, juist gedrag, juiste levenswijze, juiste inspanning, juiste aandacht en juiste concentratie kunnen we onze eigen bijdrage leveren om de oorzaken van het lijden zoveel mogelijk onschadelijk te maken.

Oude man, oude vrouw :
hun huis is vernield -
ze kennen elkaars tranen.

Oorlogshaiku van Vladimir Devidé

Plaats tenslotte tegenover de onmacht het Ware Vertrouwen.

Het Ware Vertrouwen realiseren is het moeilijkste, zegt Shinran. Het vereist jezelf te durven zien in je ware gedaante, je intellectualisme en starre gewoonten doorbreken; haat, egoïsme en trots kunnen loslaten.

Het Ware Vertrouwen welt op in je gemoed wanneer je nederig genoeg bent geworden om je eigen beperkingen te onderkennen en terzelfdertijd beseft dat Amida's Ander-Kracht je redt, je omvat en nooit meer loslaat. En samen met jou, alle anderen. Dat Ware Vertrouwen doet ons verder kijken dan onszelf en doet ons de verbondenheid met alle levende wezens aanvoelen.

Mededogen, de Vier Edele Waarheden en het Ware Vertrouwen zijn voor ons, Shinboeddhisten, pijlers van de Leer.

ze in ons bestaan te integreren is een levenslange opdracht.

En natuurlijk beseffen we maar al te goed dat we geen boeddha's of bodhisattva's zijn. Wij zijn slechts dwaze, onwetende mensen vol haat, lijden en onmacht.

Maar omdat het ons voorrecht en ons groot geluk is "als mens te zijn geboren", krijgen we ook de kans de Leer te horen en die te realiseren. Niet enkel voor onze eigen individuele redding, maar trouw aan Amida's Leer, "Mogen alle levende wezens gelukkig zijn", tot geluk, vrede en heil van alles en allen op deze wereld...

Namu Amida Butsu

Shitoku's woordje bij Hiroshima...

原爆供養塔に参拝するペー
ル師 (18日午前11時30分)

順谷大学(二重燃香・学長)と
国際仏教文化交流協会(佐藤哲英
・会長)の招きで来日中のペルキ
ー浄土真宗教会長、至徳ノアドリ
アン・ペール師は、3月、4日
肥後公園を訪れ「原爆は人間の愚行」
映画「ヒロシ」
鑑賞、平和記念
ふくれあがった。
平和公園訪問 宗本願寺派の僧とな
り、見学、市職員らに質問を浴びせり。五十年前にペルギーで初の仏
た。原爆慰霊碑前で原爆犠牲者に 寺を建立、布教に努めている。今
合掌し、仏教徒をまつた原爆供 回は日本の各地で欧州の浄土真宗

「原爆は人間の愚行」
「ヒロシ」
鑑賞して仏教に傾倒。
キリスト教から改宗
ペルギー僧が
平和公園訪問
宗本願寺派の僧とな
り、見学、市職員らに
質問を浴びせり。五
十年前にペルギーで
初の仏

の活動を紹介しており、「ヒロシ
マを自分の目で確かめたい」と強
く希望した。

Dit kranteknipseel komt uit de Yomiuri Shimbun, de krant van Hiroshima, d.d. 19.09.1982, toen de westerse - dus ook de Vlaamse - pers in Hiroshima-Nagasaki-Mururoa nog geen mediakluif zag. Het artikel erbij voert als titel "De atoombom is een daad van menselijke dwaasheid - Een priester uit België bezoekt het Vredespark". Dit ter informatie van de komende media-geslachten.

Hiroshima is een industriestad met religieus een zeer sterke Jodo-Shinshu aanwezigheid. Ook de burgemeester die Shitoku in 1982 ontving stak zijn afhankelijkheid aan het vredesideaal volgens Shinran Shonin niet onder stoelen of banken. Bij een gesprek met Shitoku legde hij er de nadruk op dat zijn vredespolitiek duidelijk geïnspireerd was door Shinran en verwees hij naar diens interpretering van het begin van het Meditatie-sutra. Of de huidige burgemeester eveneens een Nishi Honganji getrouwe is, dat weet Shitoku niet. Maar dat hij zijn spijt (nagevolgd door eerste minister Murayama én de [katholieke] burgemeester van Nagasaki) uitgedrukt heeft over het Japanse oorlogsgruwel, dat is geen primeur. Sorry voor de berichtgeving van Het Laatste Nieuws.

Op 2 april 1987 sprak de Eerste Secretaris-Generaal van de Shinshu Otani-ha, beter gekend als Higashi Honganji, bij de viering van de oorlogsslachtoffers een merkwaardige rede uit onder de titel "*Diepe Schaamte over onze Oorlogscollaboratie*", waarin hij zowel het gruwelijke van de Japanse oorlogsvoering als de stilzwijgende medewerking van de twee 'grote' Honganji's hekeld en er zijn diep spijt (*owabi*) over uitdrukte.

In Eko nr 36 (maart 1988) publiceerden we de vertaling van zo goed als de hele tekst van deze redevoering, - die in Japan met het grootste stilzwijgen werd onthaald en bijgevolg ook in onze pers onbekend bleef. Wie deze tekst wil kennen, vrage hem bij Eko aan (graag met een postzegel van BEF 16 erbij).

KEN UZELF . . . ?

Rev. Yuho B. Van Parijs

"Ken Uzelf", reeds de Griekse filosofen waren overtuigd van de waarde van deze simpele doch sublieme waarheid. Toch lijkt het mij dat deze waarheid veel van haar oorspronkelijke karakter heeft verloren. *Ken Uzelf* is verworpen, beperkt geworden tot een verzameling van, in het beste geval, een paar filosofische overpeinzingen omtrent de mens in zijn algemeenheid en diens positie in de wereld; in het slechtste geval tot een paar oppervlakkige al dan niet katerige bedenkingen na een avondje stappen. Wat volgens mij verloren is gegaan is het onmiskenbare spirituele karakter van deze woorden van deze woorden. *Ken Uzelf* heeft iets gebiedends, filosofisch in zich, maar ook iets uitnodigends. Het nodigt ons namelijk uit op die innerlijke speurtocht die we dan spiritualiteit noemen. Toch is het zo dat we ook binnen deze spirituele uitnodiging nog een onderscheid kunnen maken naarmate we de klemtoon verschuiven. We kunnen namelijk het *Ken Uzelf* beschouwen als doel, als het ware de opdracht die het boeddhistische Pad der Wijzen ons voorstelt; we kunnen echter ook het *Ken Uzelf* beschouwen als weg op zichzelf, het Pad van het Reine Land. In het eerste geval gaan we op zoek naar onze ware uiteindelijke natuur. In het tweede geval herkennen en erkennen we onze huidige werkelijke natuur als heilsweg.

Wanneer we beide heilswegen beschouwen, zien we dat ze allebei hetzelfde doel voor ogen hebben, nl. de Geboorte in het Reine Land of de Volkomen verlichting. Wanneer we echter de toegankelijkheid van beide wegen beschouwen, bemerken we dat de eerste weg, nl. het Pad der Wijzen, enkel toegankelijk is voor diegenen wier karmische omstandigheid het toelaat zichzelf toe te leggen op verregaande meditatie en doorgedreven moraliteit. Dit maakt dat deze weg slechts voor weinigen, héél weinigen toegankelijk is. Wat echter het Pad van het Reine Land betreft, staan de zaken beduidend anders: voor het bewandelen van dit Pad beschikken we namelijk over de juiste karmische voorwaarden hoe die ook mogen zijn voor elk van ons afzonderlijk. Of we nu dwaas of wijs zijn, goed of slecht, oud of jong, man of vrouw, dik of dun, het maakt niet uit. Het Reine Land-

pad gaat er namelijk van uit dat we allemaal in de mogelijkheid verkeren de Geboorte te verwezenlijken zoals we zijn, werkelijk zoals we hier en nu zijn.

Laten we, om de dingen wat te verduidelijken, even terug onze twee wegen bekijken in relatie tot het "Ken Uzelf". Wanneer ons uiteindelijke doel erin bestaat door te dringen tot onze ware natuur, m.a.w. Leegheid, dan spreekt het vanzelf dat we elke hindernis die we op onze weg tegenkomen uit de weg moeten ruimen; we moeten ons als het ware uitzuiveren van elke bevlekking willen we onze ware ongeconditioneerde natuur ontdekken. Wanneer we echter bedenken dat het enkel de juiste karmische omstandigheid, m.a.w. de juiste geconditioneerdheid, is die ons in staat stelt deze weg te bewandelen, dan kunnen we ons meteen de vraag stellen hoe we vanuit deze geconditioneerdheid het ongeconditioneerde verwezenlijken, hetgeen het vooropgestelde doel was. Men kan dit vergelijken met de Zen-koan die ons vraagt "Wat doe je als je aan het eind van een honderd meter hoge paal bent gekomen ?" Het lijkt mij een quasi onmogelijke opgave. Het is inderdaad de weg die enkel de wijze kan vervullen.

In tegenstelling tot het voorgaande stelt het Pad van het Reine Land ons voor gewoon te zijn en te vertrouwen op Amida's Gelooftekraft voor de verwezenlijking van onze Geboorte. Deze "Simpel Weg" lijkt inderdaad simpel : gewoon blijven doen waar we altijd mee bezig zijn geweest en ons voor de rest niets meer aantrekken. We verwezenlijken de Geboorte toch, Amida zal er wel voor zorgen. Allemaal hebben we het wel ergens gelezen, de Boeddha die ons uitnodigt te komen "zoals we zijn". Toch is dit niet zo vanzelfsprekend, is dit zelfs niet "simpel". Het probleem ligt hem niet zozeer bij de Boeddha, neen, voor de Boeddha is het simpel. Het probleem gaat uit van ons. Komen zoals we zijn houdt in dat we weten wat of wie we zijn, en hier ligt de moeilijkheid. We zijn namelijk niet echt geneigd ons zelf te leren kennen zoals we zijn. We hebben er a.h.w. nood aan onszelf en de ons omringende wereld voortdurend om de tuin te leiden, ...uiterlijk doen we ons voor als goed en wijs..., we houden niet op onszelf en anderen te bedriegen. Redenen hiervoor zijn er veel. Toch is er m.i. één hoofdreden, nl. angst, de angst geconfronteerd te worden met onze werkelijke natuur. Toch is het juist deze die de voorwaarde vormt voor onze Geboorte. Het is ons verdwaasde gemoed,

ons gemoed vol van begeerte en aversie, vol blinde passies dat de weg uitmaakt naar het Reine Land. Daar waar het bij het Pad der Wijzen erop aan kwam alle hindernissen uit de weg te ruimen, te klimmen naar het topje van onze spirituele berg, - daar stelt het Pad van het Reine Land ons voor af te dalen tot de diepste diepten van ons verdwaasde gemoed, door de hel te gaan van onze eigen verdwazing, onze begeertes, onze haat, de hel van frustraties, van pijn, van eenzaamheid, onmachten nietsbetekenendheid...

Het is het volle besef van onze hindernissen dat ons er uiteindelijk toe brengt alle hoop in ons verdwaasde zelf op te geven, dat ons in staat stelt het vertrouwen te verwezenlijken hetwelk nodig is voor onze Geboorte. Wanneer alle berekening omtrent onze heilsweg als nutteloos wordt ervaren, wanneer we niets van onszelf meer hebben waar we ons aan zouden kunnen vasthouden, dan rijst in ons gemoed het Ware Vertrouwen.

Ook dit zou een praktisch onmogelijke opgave zijn, ware het niet voor de nembutsu die ons op dit pad vergezelt. Het is door Namu Amida Butsu dat de Boeddha er ons aan herinnert dat we omvat zijn om nooit meer losgelaten te worden, in welke omstandigheid we ook verkeren. Het is Namu Amida Butsu die ons naar het Reine Land voert, doorheen alle hindernissen.

Namu Amida Butsu.

i say it a lot
namu amida butsu
it's all i have got

Marcus C.

EKO

Een Shinboeddhistisch periodiekje . . .

De prehistorie begon eigenlijk reeds in 1955. Met een jaar tevoren opgerichte *Centrum voor Boeddhistische Studie en Voorlichting*, Vlaamse vertakking van de Mission Bouddhique Belge, moedig gesticht door de Luikenaar Maurice Raymond Kiere, besloot toen naast het Franstalige "Le Sentier", een Nederlandstalig driemaandelijks *Tijdschrift voor Boeddhisme en Wijsbegeerte* te publiceren. Met de meest stuntelige middelen en een mailing-list van nog geen 30 adressen. De eerste drie nummers werden hectografisch geproduceerd; dat betekent dat ze nu zo goed als onleesbaar geworden zijn.

Vanaf augustus 1956 werd *Magga* - dat was de naam van het "tijdschrift" - gestencild in een rustig stijgende oplage. Het laatste *Magga*-nummer verscheen mei 1957.

Zoals de naam *Magga* (Pali voor Skr. *marga* : de Weg) het al laat horen, lag de begin-inspiratie duidelijk bij de Theravada. Het morele opzet ging trouwens uit van de Engelse monnik Siriñana (bij wie Shitoku in 1954 de Drievoudige Toevlucht had genomen). Nochtans, als men achteraf de zes verschenen nummers overloopt, komt men tot de vaststelling van een groeiende aanwezigheid van Mahayana-materie. Het was vooral een buitengewoon sterke ervaring en een leerschool voor menselijk contact. Toch bleek in de zomer 1957 de onmogelijkheid deze ervaring en deze leerschool voort te zetten.

Zonder ooit zijn boeddhistische overtuiging en inslag te ontkennen of te verbergen, dook Shitoku voor ettelijke jaren onder in letterkundige activiteiten : literaire tijdschriften, dichtbundels, poëzie-avonden, happenings : we waren immers in de 60-er en 70-er jaren !

Maar vanaf 1972 wilde Shitoku zijn boeddhistische activiteit weer opnemen, o.m. door te denken aan een Europees Mahayana tijdschrift - dat er nooit gekomen is. En dan heeft het tot maart 1978 geduurd

vooral eer het (in 1977 gecreëerde) Centrum voor Shin-Boeddhisme ertoe overging EKO als uitgesproken Shinboeddhistisch, maar tevens algemeen boeddhistisch (het éne gaat immers niet zonder het andere...) uit te geven. EKO 1, nog steeds gestencild op een honderdtal exemplaren, vond zo stilletjesaan zijn weg.

Het spreekt vanzelf dat aanvankelijk de meeste artikels overgenomen werden uit Engelse of Japanse publicaties. Daarvan getuigen de auteurs : Inagaki Zuiken, Jack Austin, Kenryu T.Tsuji, Zenmon Ohtani Kosho, Inagaki Hisao...

Steunpunt bij deze eerste EKO-periode was de officiële inhuldiging (06.05.79) van de *Tempel van het Licht van Mededogen (JIKO-JI)* te Antwerpen, met een embryonale bibliotheek. Het bestaan van deze infrastructuur (tempel plus tijdschrift plus bibliotheek) en de toch zo regelmatig mogelijke verspreiding van EKO in België (aanvankelijk was er immers ook een Franstalige samenvatting !) en Nederland zorgden voor de wijdere, zij het ook zeer geleidelijke, bekendmaking van het Reine-Landboeddhisme.

De oplage van EKO werd gaandeweg verhoogd. Het formaat ging over van een gestencild A4 naar het handigere en ge-offsette A5. De buitenlandse inbreng bleef uiteraard belangrijk, maar de 'binnenlandse' artikels zorgden dan voor de toename van het volume.

In 1984 (nr.25) komt de computer een handje toesteken: vanaf maart 1988 (nr.35) verschijnt het gele kaft; we zitten dan op 36 pagina's: net iets teveel voor het postgewicht, want de verhoogde tijdschrifttarieven verplichten EKO (vanaf december 1989) terug te vallen op 24 pagina's, weliswaar zonder tekstverlies, maar door gebruik van een iets kleiner lettertype.

In september 1991 wordt nr. 50 gevierd, met een rood kaft...

En nu zijn we aan nr.66 toe. En dit zal zeker toch niet het laatste nummer van EKO zijn.

Er zal beslist gehouden worden aan het gratis toezenden van ons tijdschrift aan al wie ernaar vraagt. Hoe het Centrum dat

onmogelijke klaarspeelt, is in feite redelijk eenvoudig en zeker geen beursgeheim. Geen abonnementen, geen prijs per nummer, zeker geen advertenties, maar gewoon spontane sponsors en even spontane steun van lezers.

EKO is daarbij geen cultureel Japans-Vlaams tijdschrift. Zonder onze bewondering en soms ook onze verbazing over de Japanse cultuur onder stoelen en banken te willen steken, menen zowel het Centrum als EKO dat het voor westerlingen een dwaze fout is de eigen cultuur opzij te willen schuiven om Japan en zijn cultuur na te apen. Wat ons écht interesseert is de diepe spiritualiteit van Shinran Shonin, belichaamd in de Jodo-Shinshu en die (a.h.w. bij toeval ???) vanuit Japan tot ons gekomen is.

Dit klein stukje historie plus hoop op de toekomst : een groet van Shitoku.

JIKOJI-Cursussen 1995-1996

Zoals elk jaar organiseert het Centrum voor Shin-Boeddhisme diverse en afwisselende lezingencycli gericht op een ruim belangstellend publiek.

Voor het komende seizoen worden weer twee reeksen lezingen voorzien:

(1) voor een ruim publiek met eventueel reeds een kennis van het Boeddhisme (b.v. aansluitend bij de cyclus van vorig jaar 'Introductie tot het Boeddhisme') : *Boeddhistische Literatuur*, een overzicht van de belangrijkste teksten van de diverse boeddhistische stromingen.

(2) daarnaast hernemen we de in 1987-88 gegeven cursus over *Tannisho*.

De Boeddhistische Literatuur wordt afwisselend gegeven door Katrien Haemers en Rev. Yuho B. Van Parijs, beide competente sprekers die zelf het Boeddhisme beleven en beheersen. Deze cyclus beslaat 15 vrijdagavonden van 29 september tot en met 19 april. Bijdrage is BEF 2.000, toepasselijke documentatie inbegrepen.

Tannisho, het Hart van het Shinboeddhisme is gebaseerd op het 13de-eeuwse werk van Yuien-bo dat de directe weergave is van de leerverkondiging volgens Shinran Shonin en veronderstelt wél een zekere vertrouwdheid met het Mahayana-denken. Deze cursus, gegeven door Rev. Shitoku A. Peel, loopt over 10 vrijdagavonden van 27 oktober tot en met 22 maart. Deelname in de onkosten (documentatie inbegrepen, bedraagt BEF 1.500,-.

Voor meer details vraag men de info-folder aan : schriftelijk adres Centrum; telefonisch (03)218 73 63 (eventueel ook antwoordapparaat) of (03)281 56 58; fax (03)281 63 33.

JIKOJI-nieuws

O-Bon

Zoals elk jaar, een evenement. Met daarbij het warme weer, maar in de tuin zaten we heerlijk in de koelte.

De viering zelf begon uiteraard met Shoshinge. Maar daarna namen twee vrienden de Drievoudige Toevlucht op zich. Na het gezellig tuin-samenzijn en na de vaat, werd O-Bon in de late namiddag besloten met een daverend Sambutsuge, de "Lofprijzing van de Boeddha".

Tempelschoonmaakdag

Ook een feest. En wel op initiatief van Rev. Yuho. In 't voorjaar (en nog wel op 1 mei...) werd het hele huis degelijk onder vlijtige handen genomen. Het was zo'n feest dat op algemene aanvraag besloten werd dit tweemaal per jaar te doen, in de lente en in de herfst.

De herfst-schoonmaak zal doorgaan op zaterdag 16 september, vanaf 10 uur (eerst was zondag 17 voorgesteld, maar de zaterdag bleek achteraf toch beter).

De datum werd gekozen omwille van de nabijheid van Herfst-Higan, op zaterdag 23.09. En hou er de moed maar in !

Bibliotheek

De nieuwe catalogus is er nog altijd niet... en de boeken blijven binnenstromen.

Rev. Yuho houdt streng maar met de nodige humor de hand aan de nieuwe reglementering.

F.V.G.

Voor de studenten van de Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen (waar vanaf oktober ook Rev. Yuho Van Parijs (Boeddhistische Literatuur in 2BA) en Katrien Haemers (Mythologie in 1&2BA en Functie van Religie in optie) zullen doceren), verschijnt bij De Simpele Weg begin oktober de derde volledige herziene uitgave van de Syllabus Boeddhisme I.

Belangstellenden in godsdienstwetenschappen kunnen op 20 oktober diverse lezingen door Mohammed Arkoun bijwonen over de huidige Islam-problematiek.

ROOSTER DER BIJEENKOMSTEN
Herfst 1995

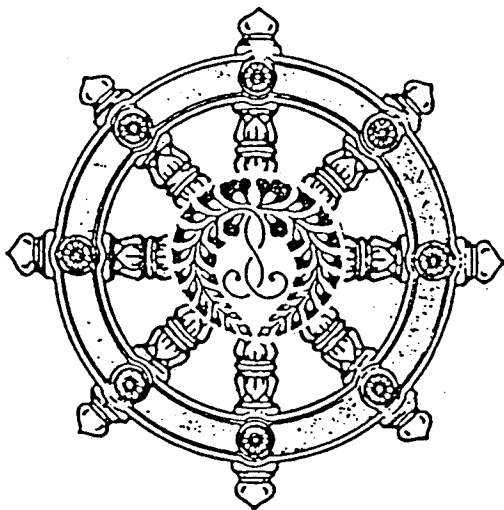
Di 12.09 20 u. Sambutsuge
Za 16.09 10 u. Tempelschoonmaak
Di 19.09 20 u. Juseige
Za 23.09 14.30 O-Higan - Herfstviering - Shoshinge
Di 26.09 20 u. Junirai
Vr 29.09 20 u. Cursus Boeddh. Literatuur

Di 03.10 20 u. Amida-kyo
Vr 06.10 20 u. Cursus Boeddh. Literatuur
Di 10.10 20 u. Sambutsuge
Di 17.10 20 u. Juseige
Vr 20.10 20 u. Cursus Boeddh. Literatuur
Di 24.10 20 u. Junirai
Vr 27.10 20 u. Cursus Tannisho
Di 31.10 20 u. Amida-kyo

Vr 03.11 20 u. Cursus Boeddh. Literatuur
Di 07.11 20 u. Sambutsuge
Vr 10.11 20 u. Cursus Tannisho
Di 14.11 20 u. Juseige
Vr 17.11 20 u. Cursus Boeddh. Literatuur
Di 21.11 20 u. Junirai
Vr 24.11 20 u. Cursus Tannisho
Za 25.11 14.30 Memoriaal L. Lammens
Di 28.11 20 u. Amida-kyo

Vr 01.12 20 u. Cursus Boeddh. Literatuur
Di 05.12 20 u. Sambutsuge
Vr 08.12 20 u. Cursus Tannisho
Zo 10.12 10.30 Jodo-E¹ - Shoshinge

¹ 'Feest van het Reine Land' : gedenkt de Verlichting van Gautama Buddha.

J I K O J I

Tempel van het Licht van Mededogen

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME v.z.w.
Pretoriastraat 68
2600 Antwerpen-Berchem

Tel.(Sh.A.Peel)	03/218.73.63
Fax	03/281.53.33
Tel.(Y.Br.Van Parijs)	03/281.55.58

Verantwoordelijk uitgever : Sh.A.Peel, Leemputstr. 10, 2600 Antwerpen-Berchem

Overname toegelaten mits bronvermelding en bewijsexemplaar

Sneldrukkerij Total Copy Service, Herentais